

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի դրամավարկային
քաղաքականության անուղղակի գործիքներ և դրանց կիրառման մեխանիզմներ

Բովանդակություն

Ներածություն	3
Դրամավարկային քաղաքականության իրականացման հիմնական սկզբունքները	3
Կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության	4
անուղղակի գործիքները.....	4
1. Հիմնական վերաֆինանսավորման գործիք.....	5
2. Ճշգրտող գործիքներ.....	6
2.1 Ռեպո.....	6
2.2 Հակադարձ ռեպո.....	7
2.3 Արտարժույթի տրամադրման սվոփ.....	7
2.4 Արտարժույթի ներգրավման սվոփ.....	8
2.5 Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններով գործարք.....	9
3. Կառուցվածքային գործիքներ.....	9
3.1 Երկարաժամկետ վերաֆինանսավորման գործիք	9
3.2 Պարտատոմսերի առք.....	10
3.3 Պարտատոմսերի վաճառք.....	11
3.4 Կենտրոնական բանկի պարտատոմսերի թողարկում	11
3.5 Արտարժույթի առք	12
3.6 Արտարժույթի վաճառք.....	14
4. Մշտական հնարավորության գործիքներ	16
4.1 Լոմբարդային Ռեպո	16
4.2 Դրամական միջոցների ներգրավում.....	16
Դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների կիրառման մեխանիզմները.....	17
Ստանդարտ տենդեր	18
Արագ տենդեր	18
Մշտական հնարավորության գործիքների կնքման մեխանիզմը	19
Կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների տոկոսադրույքներ.....	19
Կենտրոնական բանկի կողմից ֆինանսական շուկային անհրաժեշտ տեղեկատվության տրամադրում.....	20

Ներածություն

Համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ Կենտրոնական բանկ) հիմնական խնդիրը Հայաստանի Հանրապետությունում գների կայունության ապահովումն է: Իր հիմնական խնդիրն իրագործելու համար Կենտրոնական բանկը մշակում, հաստատում և իրականացնում է դրամավարկային քաղաքականության ծրագիրը, որի անխափան իրագործման նախապայմաններից է շուկայի մասնակիցների և հանրության կողմից այդ ծրագրերում առաջադրված խնդիրների և դրանց հասնելու համար իրականացվող միջոցառումների միասնական ընկալումը և երկակի մեկնաբանություններ բացառող մեխանիզմների դաշտի առկայությունը:

Դրամավարկային քաղաքականության իրականացման հիմնական սկզբունքները

Հայաստանի Հանրապետությունում գների կայունության արդյունավետ ապահովման նպատակով 2006 թվականի հունվարից Կենտրոնական բանկն անցում է կատարել գնաճի նպատակադրման ռազմավարության: Վերջինիս ներքո, որպես անվանական խարիսխ և միջանկյալ նպատակ սահմանվել է գնաճի կանխատեսված մակարդակը, իսկ որպես գործառնական նպատակ՝ կարճաժամկետ տոկոսադրույքը: Գնաճի ռազմավարության ներքո Կենտրոնական բանկը կանխատեսում է գնաճի ցուցանիշը, այնուհետև իր գործողությունները՝ դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների կիրառումը, ուղղում է նպատակային ցուցանիշից շեղման վերացմանը: Կենտրոնական բանկը ներկայումս կարևորում է նաև գործառնական նպատակին հասնելու, իրացվելիության մակարդակը կառավարելու և ֆինանսական շուկային անհրաժեշտ ազդակներ հաղորդելու ապահովման խնդիրները, որոնք իրենց արտահայտումն են գտել ներկայացվող դրամավարկային քաղաքականության գործիքակազմում:

«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքով ամրագրված՝ իր հիմնական, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական համակարգի կայունության և բնականոն գործունեության ապահովման, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության բանկային համակարգի կայունության, իրացվելիության, վճարունակության և բնականոն գործունեության համար անհրաժեշտ պայմաններ ապահովելու խնդիրների իրագործման շրջանակներում, Կենտրոնական բանկը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկայում հանդես է գալիս որպես վերջին ատյանի վարկատու, ինչպես նաև հնարավորություն է տալիս Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող առևտրային բանկերին (այսուհետև՝ Բանկ) մշտապես ներդնել ավելցուկային միջոցները՝ շուկայականից համապատասխանաբար ավելի բարձր և ավելի ցածր տոկոսադրույքներով:

Օրվա ընթացքում անխափան վճարահաշվարկային գործառնությունների իրականացման շրջանակներում Կենտրոնական բանկը Բանկերին իրենց նախաձեռնությամբ տրամադրում է դրամային իրացվելիություն՝ միջօրյա ռեպո գործիքի տեսքով:

Երկարաժամկետ և հեռանկարային նպատակներից ելնելով՝ Կենտրոնական բանկը սահմանված կարգով կարող է նաև փոփոխել Կենտրոնական բանկում տեղաբաշխվող պարտադիր պահուստավորման նորմը և պահուստավորման մեխանիզմը: Նշված գործիքը հանդես է գալիս որպես բանկային գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվ: Նորմատիվի հաշվարկման հիմքում դրված միջինացման մեխանիզմը նպաստում է Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկայում տոկոսադրույքների կարճաժամկետ կտրուկ տատանումների հարթմանը:

Պարտատոմսերի գների պատահական անկումից պաշտպանվելու համար իրականացվող ռեպո գործարքի համար Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով սահմանվում և հրապարակվում են սկզբնական մարժա (հեյրքաթ) և շեմ (թրիգեր փոինթ) (տես՝ հավելված 2):

Կարևորելով Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկայում ազատ մրցակցային հարաբերությունների պահպանումն ու զարգացումը՝ Կենտրոնական բանկը գործարքներն իրականացնում է կիրառելով շուկայական մեխանիզմներ:

Կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքները

Կենտրոնական բանկը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկայում հանդես է գալիս դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքներով, որոնք, ըստ կիրառման նպատակի, բաժանվում են 4 խմբի (տես՝ հավելված 4).

1. **հիմնական վերաֆինանսավորման գործիք**, որը ենթադրում է Կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ ռեպո գործարքի իրականացում: Գործիքը կիրառվում է կարճաժամկետ իրացվելիության ներարկման նպատակով,
2. **ճշգրտող գործիքներ**, որոնք ենթադրում են Կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ ռեպո, հակադարձ ռեպո, արտարժույթի տրամադրման և ներգրավման սվոփ, ինչպես նաև դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններով գործարքների իրականացում: Գործիքները նպատակ ունեն ճկուն և օպերատիվ եղանակով հարթելու իրացվելիության և տոկոսադրույքների հնարավոր կարճաժամկետ շեղումները,
3. **կառուցվածքային գործիքներ**, որոնք ենթադրում են Կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ երկարաժամկետ վերաֆինանսավորման գործիքի (ռեպո), պարտատոմսերի և արտարժույթի առքուվաճառքի գործարքների իրականացում, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի պարտատոմսերի թողարկում: Գործիքները կիրառվում են կառուցվածքային տեղաշարժերի պարագայում համեմատաբար երկար ժամանակահատվածով շուկայի

մասնակիցներին իրացվելիության տրամադրման և/կամ շուկայի մասնակիցներից իրացվելիության ներգրավման նպատակով,

4. **մշտական հնարավորության գործիքներ**, որոնք ենթադրում են դրամական միջոցների ներգրավման կամ տրամադրման գործիքների կիրառում՝ Բանկերի նախաձեռնությամբ: Մշտական հնարավորության գործիքները թույլ են տալիս Բանկերին ճշգրտել իրացվելիության մեկօրյա անհաշվեկշռվածությունները, իսկ դրանց տոկոսադրույքները հանդիսանում են շուկայական կարճաժամկետ տոկոսադրույքների վերին և ստորին սահմանները՝ սահմանափակելով կարճաժամկետ տոկոսադրույքների տատանման միջակայքը:

Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների կիրառումը հնարավոր է նաև սույն կանոններով չնախատեսված եղանակներով:

1. Հիմնական վերաֆինանսավորման գործիք

- Հիմնական վերաֆինանսավորման գործիք (ռեպո)՝ գործարք, որով Բանկը Կենտրոնական բանկին սահմանված գնով վաճառում է պարտատոմսեր՝ գործարքի մարման ամսաթվին դրանք հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ Կենտրոնական բանկը սեփականության իրավունքով ձեռք է բերում պարտատոմսեր՝ մարման ամսաթվին դրանք հետ վաճառելու պարտավորությամբ:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի միջոցով:
- Գործարքի առարկա կարող են հանդիսանալ Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված պետական (գանձապետական) պարտատոմսերը, ինչպես նաև Հավելված 7-ով սահմանված չափանիշներին բավարարող պարտատոմսերը:
- Գործարքն իրականացվում է, որպես կանոն, 7 օր ժամկետով:
- Գործարքն իրականացվում է ֆիքսված կամ տատանվող տոկոսադրույքով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող ստանդարտ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, մարման ամսաթիվը, տոկոսադրույքը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ամսաթիվը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ժամը, հայտերի ընդունման դադարեցման ժամը:
- Որպես կանոն, գործարքի կատարման ամսաթիվ է հանդիսանում յուրաքանչյուր չորեքշաբթի օրը: Այն դեպքում, երբ չորեքշաբթի օրը աշխատանքային օր չէ, գործարքի կատարման օր է հանդիսանում հաջորդ աշխատանքային օրը:

- Կենտրոնական բանկի կողմից ներարկվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի ավելացմանը:

(1-ին կետը փոխ. 2626.12.23թ. թիվ 230 Ա, փոխ. 03.09.24թ. թիվ 143Ա)

2. Ճշգրտող գործիքներ

2.1 Ռեպո

- Ռեպո՝ գործարք, որով Բանկը Կենտրոնական բանկին սահմանված գնով վաճառում է պարտատոմսեր՝ գործարքի մարման ամսաթվին դրանք հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ Կենտրոնական բանկը սեփականության իրավունքով ձեռք է բերում պարտատոմսեր՝ մարման ամսաթվին դրանք հետ վաճառելու պարտավորությամբ:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի և երկկողմանի բանակցությունների միջոցով:
- Գործարքի առարկա կարող են հանդիսանալ Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված պետական (գանձապետական) պարտատոմսերը, ինչպես նաև Հավելված 7-ով սահմանված չափանիշներին բավարարող պարտատոմսերը:
- Գործարքն իրականացվում է, որպես կանոն, մինչև 7 օր ժամկետով:
- Գործարքն իրականացվում է ֆիքսված կամ տատանվող տոկոսադրույքով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող արագ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, մարման ամսաթիվը, տոկոսադրույքը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ամսաթիվը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ժամը, հայտերի ընդունման դադարեցման ժամը:
- Կենտրոնական բանկի կողմից ներարկվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի ավելացմանը:

(2.1. կետը փոխ. 2626.12.23թ. թիվ 230 Ա, փոխ. 03.09.24թ. թիվ 143Ա)

2.2 Հակադարձ ռեպո

- Հակադարձ ռեպո՝ գործարք, որով Բանկը Կենտրոնական բանկից սահմանված գնով սեփականության իրավունքով ձեռք է բերում պարտատոմսեր՝ գործարքի մարման ամսաթվին դրանք հետ վաճառելու պարտավորությամբ, իսկ Կենտրոնական բանկը վաճառում է պարտատոմսեր՝ դրանք մարման ամսաթվին հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի և երկկողմանի բանակցությունների միջոցով:
- Գործարքի առարկա կարող են հանդիսանալ Կենտրոնական բանկի և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված պետական (գանձապետական) պարտատոմսերը:
- Գործարքն իրականացվում է, որպես կանոն, մինչև 28 օր ժամկետով:
- Գործարքն իրականացվում է ֆիքսված կամ տատանվող տոկոսադրույքով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող արագ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, մարման ամսաթիվը, տոկոսադրույքը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ամսաթիվը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ժամը, հայտերի ընդունման դադարեցման ժամը:
- Կենտրոնական բանկի կողմից ներքաշվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի կրճատմանը:

(2.2. կետը փոխ. 03.09.24թ. թիվ 143Ա)

2.3 Արտարժույթի տրամադրման սվոփ

- Արտարժույթի տրամադրման սվոփ՝ գործարք, որի առաջին քայլի ընթացքում Բանկը Կենտրոնական բանկին տրամադրում է անկանխիկ ԱՄՆ դոլար (Եվրո) և Կենտրոնական բանկից ներգրավում ՀՀ դրամ, իսկ երկրորդ քայլի ընթացքում նշված միջոցները միևնույն ծավալներով հետ են փոխանակվում:
- Գործարքի երկրորդ քայլի ընթացքում տեղի է ունենում նաև սվոփ տոկոսադրույքի (տես՝ հավելված 3) համապատասխան դրամային գումարի վճարում, որը սվոփ տոկոսադրույքի դրական լինելու դեպքում վճարում է Բանկը Կենտրոնական

բանկին, իսկ սվոփ տոկոսադրույքի բացասական լինելու դեպքում՝ Կենտրոնական բանկը Բանկին:

- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի միջոցով:
- Գործարքն իրականացվում է, որպես կանոն, մինչև 182 օր ժամկետով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող արագ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, մարման ամսաթիվը, սվոփ տոկոսադրույքը, սփոթ փոխարժեքը, հայտերի ընդունման վերջնաժամկետը:
- Կենտրոնական բանկի կողմից ներարկվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի ավելացմանը:

(2.3. կետը փոխ. 16.12.14թ. թիվ 364 Ա, լրաց. 20.12.14թ. թիվ 368 Ա)

2.4 Արտարժույթի ներգրավման սվոփ

- Արտարժույթի ներգրավման սվոփ՝ գործարք, որի առաջին քայլի ընթացքում Բանկը Կենտրոնական բանկից ներգրավում է անկանխիկ ԱՄՆ դոլար (Եվրո) և Կենտրոնական բանկին տրամադրում ՀՀ դրամ, իսկ երկրորդ քայլի ընթացքում նշված միջոցները միևնույն ծավալներով հետ են փոխանակվում:
- Գործարքի երկրորդ քայլի ընթացքում տեղի է ունենում նաև սվոփ տոկոսադրույքին (տես՝ հավելված 3) համապատասխան դրամային գումարի վճարում, որը սվոփ տոկոսադրույքի դրական լինելու դեպքում վճարում է Կենտրոնական բանկը Բանկին, իսկ սվոփ տոկոսադրույքի բացասական լինելու դեպքում՝ Բանկը Կենտրոնական բանկին:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի միջոցով:
- Գործարքն իրականացվում է, որպես կանոն, մինչև 182 օր ժամկետով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող արագ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, մարման ամսաթիվը, սվոփ տոկոսադրույքը, սփոթ փոխարժեքը, հայտերի ընդունման վերջնաժամկետը:
- Կենտրոնական բանկի կողմից ներքաշվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի կրճատմանը:

(2.4. կետը փոխ. 16.12.14թ. թիվ 364 Ա, լրաց. 20.12.14թ. թիվ 368 Ա)

2.5 Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններով գործարք

- Դրամական միջոցների ներգրավման գործարք՝ գործարք, որով Կենտրոնական բանկը Գործարքի կատարման ամսաթվին Բանկից ներգրավում է դրամական միջոցներ՝ Գործարքի մարման ամսաթվին դրանք վերադարձնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի միջոցով:
- Գործարքն իրականացվում է, որպես կանոն, մինչև 28 օր ժամկետով:
- Գործարքն իրականացվում է ֆիքսված կամ տատանվող տոկոսադրույքով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող արագ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, մարման ամսաթիվը, տոկոսադրույքը, հայտերի ընդունման վերջնաժամկետը:
- Կենտրոնական բանկի կողմից ներքաշվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի կրճատմանը:

3. Կառուցվածքային գործիքներ

3.1 Երկարաժամկետ վերաֆինանսավորման գործիք

- Երկարաժամկետ վերաֆինանսավորման գործիք (ռեպո)՝ գործարք, որով Բանկը Կենտրոնական բանկին սահմանված գնով վաճառում է պարտատոմսեր՝ գործարքի մարման ամսաթվին դրանք հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ Կենտրոնական բանկը սեփականության իրավունքով ձեռք է բերում պարտատոմսեր՝ մարման ամսաթվին դրանք հետ վաճառելու պարտավորությամբ:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի և երկկողմանի բանակցությունների միջոցով:
- Գործարքի առարկա կարող են հանդիսանալ Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված պետական (գանձապետական) պարտատոմսերը, ինչպես նաև Հավելված 7-ով սահմանված չափանիշներին բավարարող պարտատոմսերը:

- Գործարքն իրականացվում է, որպես կանոն, մինչև 91 օր ժամկետով:
- Գործարքն իրականացվում է ֆիքսված կամ տատանվող տոկոսադրույքով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող ստանդարտ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, մարման ամսաթիվը, տոկոսադրույքը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ամսաթիվը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ժամը, հայտերի ընդունման դադարեցման ժամը:
- Կենտրոնական բանկի կողմից ներարկվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի ավելացմանը:

(3.1. կետը փոխ. 2626.12.23թ. թիվ 230 Ա, փոխ. 03.09.24թ. թիվ 143Ա)

3.2 Պարտատոմսերի առք

- Պարտատոմսերի առք՝ Կենտրոնական բանկի կողմից Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի առք (տես՝ հավելված 1):
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի, բորսայի կամ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով:
- Գործարքի առարկա կարող են հանդիսանալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից ազգային արժույթով թողարկված պարտատոմսերը:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող ստանդարտ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, հայտերի ընդունման վերջնաժամկետը, պարտատոմսի տեսակը, և/կամ պարտատոմսերի գրանցման համարը, և/կամ գնվող պարտատոմսերի եկամտաբերությունը, և/կամ գնվող պարտատոմսերի գինը, և/կամ ժամկետայնությունը կամ ժամկետայնության սահմանափակման բացակայությունը:
- Կենտրոնական բանկի կողմից ներարկվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից աճուրդին ներկայացված ծավալը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:

- Բորսայում պարտատոմսերի առքն իրականացվում է բորսայում պարտատոմսի առք ու վաճառքի գործառնությունները կարգավորող կանոններին համապատասխան:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի ավելացմանը:

3.3 Պարտատոմսերի վաճառք

- Պարտատոմսերի վաճառք՝ Կենտրոնական բանկի կողմից Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի վաճառք (տես՝ հավելված 1):
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի, բորսայի կամ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով:
- Գործարքի առարկա կարող են հանդիսանալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից ազգային արժույթով թողարկված պարտատոմսերը:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող ստանդարտ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը, կատարման ամսաթիվը, մարման ամսաթիվը, հայտերի ընդունման վերջնաժամկետը, պարտատոմսի տեսակը, և/կամ պարտատոմսերի գրանցման համարը, և/կամ վաճառվող պարտատոմսերի եկամտաբերությունը, և/կամ վաճառվող պարտատոմսերի գինը, և/կամ ժամկետայնությունը կամ ժամկետայնության սահմանափակման բացակայությունը:
- Կենտրոնական բանկի կողմից ներքաշվող դրամի ծավալը մտապահվում է: Այն դեպքում, երբ բանկերի կողմից աճուրդին ներկայացված ծավալը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Բորսայում պարտատոմսերի վաճառքն իրականացվում է բորսայում պարտատոմսի առք ու վաճառքի գործառնությունները կարգավորող կանոններին համապատասխան:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի կրճատմանը:

3.4 Կենտրոնական բանկի պարտատոմսերի թողարկում

- Կենտրոնական բանկի պարտատոմսերի թողարկում՝ Կենտրոնական բանկի կողմից կարճաժամկետ զեղչատոկոսային պարտատոմսերի թողարկում և տեղաբաշխում (տես՝ հավելված 1):
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան պայմանագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է աճուրդի միջոցով:

- Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվում է, որպես կանոն, 91 և 182 օր մարման ժամկետով պարտատոմսեր:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող ստանդարտ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ թողարկման հերթական համարը, օրը և ժամը, թողարկման ծավալը, մարման օրը, պարտատոմսի ձեռք բերման առաջարկության նվազագույն ծավալը, քայլը:
- Այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից աճուրդին ներկայացված ծավալը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի կրճատմանը:

3.5 Արտարժույթի առք

- Արտարժույթի առք՝ Կենտրոնական բանկի կողմից Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկայում արտարժույթի առք:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է տենդերի, բորսայի կամ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող արագ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը (օր), կատարման ամսաթիվը (օր), հայտերի ընդունման մեկնարկային ամսաթիվը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ժամը, հայտերի ընդունման դադարեցման ժամը, յուրաքանչյուր Բանկի կողմից ներկայացվող ծավալի առավելագույն չափը (անհրաժեշտության դեպքում), յուրաքանչյուր Բանկի կողմից ներկայացվող հայտերի առավելագույն քանակը, ծավալի բազմապատիկը, այլ նշումներ:
- Հայտարարվող արագ տենդերը կարող է իրականացվել երկու տիպով՝ տատանվող կամ ֆիքսված:
- Ֆիքսված տիպով տենդերի ժամանակ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում է նաև փոխարժեքը, իսկ արտարժույթի առքի ծավալը մտապահվում է:
- Ֆիքսված տիպով տենդերի անցկացման պարագայում հայտերը բավարարվում են մտապահված ծավալի շրջանակներում, իսկ այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:

- Տատանվող տիպով տենդերի ժամանակ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում է նաև Կենտրոնական բանկի կողմից արտարժույթի առքի ուղենշային ծավալը:
- Տատանվող տիպով տենդերի անցկացման պարագայում ամփոփման գործընթացում գտնվող Բանկերի կողմից ներկայացված հայտերը (իրավասու հայտերը) բավարարվում (մասնակի են բավարարվում կամ մերժվում) են հետևյալ քայլերի հերթականությամբ.
 1. իրավասու հայտերը աճման կարգով դասակարգվում են ըստ փոխարժեքների՝ հանրագումարային տեսքով,
 2. 3-ից 5 առավել ցածր փոխարժեքով ներկայացված բոլոր հայտերը կարող են առանձնացվել,
 3. եթե չառանձնացված (մնացած) հայտերի ծավալների հանրագումարը փոքր է Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշված ուղենշային ծավալից, ապա 2-րդ կետով առանձնացված բոլոր հայտերը ևս մասնակցում են տենդերի բավարարման գործընթացին, հակառակ դեպքում անցում է կատարվում հաջորդ քայլին,
 4. չառանձնացված (մնացած) հայտերի համար հաշվարկվում է միջին կշռված փոխարժեք՝ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշված ուղենշային ծավալի բավարարման ենթադրությամբ,
 5. եթե 2-րդ կետով առանձնացված հայտի փոխարժեքը փոքր (կամ հավասար) է 4-րդ կետով հաշվարկված միջին կշռված փոխարժեքից 0.5-ից 1 տոկոսով, ապա տվյալ հայտը չի մասնակցում տենդերի բավարարման գործընթացին, իսկ տենդերի բավարարման գործընթացին մասնակցող հայտերը աճման կարգով դասակարգվում են ըստ փոխարժեքների՝ հանրագումարային տեսքով,
 6. հայտերը բավարարվում են ամենացածր փոխարժեքով հայտերից սկսած մինչև Կենտրոնական բանկի կողմից որոշված ծավալի լրանալը: *Եթե բավարարման ենթակա հայտի փոխարժեքը փոքր է սահմանային փոխարժեքից (բավարարված հայտերի առավելագույն փոխարժեքից) երկու տոկոսով, ապա այդ հայտը բավարարվում է սահմանային փոխարժեքից հանած երկու տոկոս փոխարժեքով:* Եթե սահմանային փոխարժեքով (բավարարված հայտերի առավելագույն փոխարժեքով) բավարարման ենթակա հայտերի ծավալների հանրագումարը զիջում է տվյալ փոխարժեքով հայտերի ծավալների հանրագումարին, կատարվում է ըստ սահմանային փոխարժեքով ներկայացված հայտերի կշիռների համամասնական բավարարում,

հակառակ դեպքում բավարարվում է տվյալ սահմանային փոխարժեքով հայտերի ամբողջ ծավալը:

- Բորսայում արտարժույթի առքն իրականացվում է բորսայում արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնությունները կարգավորող կանոններին համապատասխան:
 - Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի ավելացմանը:
- (3.5 կետը խմբ. 06.12.14թ. թիվ 338 Ա, փոխ. 12.12.14թ. թիվ 341 Ա)

3.6 Արտարժույթի վաճառք

- Արտարժույթի վաճառք՝ Կենտրոնական բանկի կողմից Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկայում արտարժույթի վաճառք:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Գործարքն իրականացվում է տենդերի, բորսայի կամ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով:
- Գործարքի կնքման համար անցկացվող արագ տենդերի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում են գործարքի հիմնական պայմանները՝ համարը, տիպը, կնքման ամսաթիվը (օր), կատարման ամսաթիվը (օր), հայտերի ընդունման մեկնարկային ամսաթիվը, հայտերի ընդունման մեկնարկային ժամը, հայտերի ընդունման դադարեցման ժամը, յուրաքանչյուր Բանկի կողմից ներկայացվող ծավալի առավելագույն չափը (անհրաժեշտության դեպքում), յուրաքանչյուր Բանկի կողմից ներկայացվող հայտերի առավելագույն քանակը, ծավալի բազմապատիկը, այլ նշումներ:
- Հայտարարվող արագ տենդերը կարող է իրականացվել երկու տիպով՝ տատանվող կամ ֆիքսված:
- Ֆիքսված տիպով տենդերի ժամանակ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում է նաև փոխարժեքը, իսկ արտարժույթի վաճառքի ծավալը մտապահվում է:
- Ֆիքսված տիպով տենդերի անցկացման պարագայում հայտերը բավարարվում են մտապահված ծավալի շրջանակներում, իսկ այն դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված պահանջարկը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն կարող է բավարարվել մասնակի:
- Տատանվող տիպով տենդերի ժամանակ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշվում է նաև Կենտրոնական բանկի կողմից արտարժույթի վաճառքի ուղենշային ծավալը:

- Տատանվող տիպով տենդերի անցկացման պարագայում ամփոփման գործընթացում գտնվող Բանկերի կողմից ներկայացված հայտերը (իրավասու հայտերը) բավարարվում (մասնակի են բավարարվում կամ մերժվում) են հետևյալ քայլերի հերթականությամբ.

1. իրավասու հայտերը նվազման կարգով դասակարգվում են ըստ փոխարժեքների՝ հանրագումարային տեսքով,
2. 3-ից 5 առավել բարձր փոխարժեքով ներկայացված բոլոր հայտերը կարող են առանձնացվել,
3. եթե չառանձնացված (մնացած) հայտերի ծավալների հանրագումարը փոքր է Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշված ուղենշային ծավալից, ապա 2-րդ կետով առանձնացված բոլոր հայտերը ևս մասնակցում են տենդերի բավարարման գործընթացին, հակառակ դեպքում անցում է կատարվում հաջորդ քայլին,
4. չառանձնացված (մնացած) հայտերի համար հաշվարկվում է միջին կշռված փոխարժեք՝ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունում նշված ուղենշային ծավալի բավարարման ենթադրությամբ,
5. եթե 2-րդ կետով առանձնացված հայտի փոխարժեքը մեծ (կամ հավասար) է 4-րդ կետով հաշվարկված միջին կշռված փոխարժեքից 0.5-ից 1 տոկոսով, ապա տվյալ հայտը չի մասնակցում տենդերի բավարարման գործընթացին, իսկ տենդերի բավարարման գործընթացին մասնակցող հայտերը նվազման կարգով դասակարգվում են ըստ փոխարժեքների՝ հանրագումարային տեսքով,
6. հայտերը բավարարվում են ամենաբարձր փոխարժեքով հայտերից սկսած մինչև Կենտրոնական բանկի կողմից որոշված ծավալի լրանալը: Եթե բավարարման ենթակա հայտի փոխարժեքը մեծ է սահմանային փոխարժեքից (բավարարված հայտերի նվազագույն փոխարժեքից) երկու տոկոսով, ապա այդ հայտը բավարարվում է սահմանային փոխարժեքին գումարած երկու տոկոս փոխարժեքով: Եթե սահմանային փոխարժեքով (բավարարված հայտերի նվազագույն փոխարժեքով) բավարարման ենթակա հայտերի ծավալների հանրագումարը զիջում է տվյալ փոխարժեքով հայտերի ծավալների հանրագումարին, կատարվում է ըստ սահմանային փոխարժեքով ներկայացված հայտերի կշիռների համամասնական բավարարում, հակառակ դեպքում բավարարվում է տվյալ սահմանային փոխարժեքով հայտերի ամբողջ ծավալը:

- Բորսայում արտարժույթի վաճառքն իրականացվում է բորսայում արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնությունները կարգավորող կանոններին համապատասխան:
 - Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի կրճատմանը:
- (3.6 կետը խմբ. 06.12.14թ. թիվ 338 Ա, 12.12.14թ. թիվ 341 Ա)

4. Մշտական հնարավորության գործիքներ

4.1 Լոմբարդային Ռեպո

- Լոմբարդային Ռեպո՝ գործարք, որով Բանկը Կենտրոնական բանկին գլխավոր համաձայնագրով վաճառում է պարտատոմսեր՝ գործարքի մարման ամսաթվին դրանք հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ Կենտրոնական բանկը սեփականության իրավունքով ձեռք է բերում պարտատոմսեր՝ մարման ամսաթվին դրանք հետ վաճառելու պարտավորությամբ:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- «Գործարքի առարկա կարող են հանդիսանալ Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված պետական (գանձապետական) պարտատոմսերը, ինչպես նաև Հավելված 7-ով սահմանված չափանիշներին բավարարող պարտատոմսերը:
- Բանկի կողմից ներկայացված Լոմբարդային Ռեպո գործարք կնքելու ցանկացած առաջարկություն բավարարվում է անվերապահորեն:
- Լոմբարդային Ռեպո գործարքը կնքվում է 1 օր ժամկետով:
- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի ավելացմանը:

(4.1. կետը փոխ. 26.12.23թ. թիվ 230 Ա, փոխ. 03.03.24թ. թիվ 143Ա)

4.2 Դրամական միջոցների ներգրավում

- Դրամական միջոցների ներգրավման գործիք՝ Կենտրոնական բանկի կողմից Բանկից դրամական միջոցների ներգրավում:
- Գործարքն իրականացվում է այն Բանկերի հետ, որոնց հետ կնքվել են համապատասխան համաձայնագրեր:
- Բանկի կողմից Կենտրոնական բանկում դրամական միջոցների ներդնելու ցանկացած առաջարկություն բավարարվում է անվերապահորեն:
- Դրամական միջոցները ներգրավվում են 1 օր ժամկետով:

- Գործիքի կիրառումը հանգեցնում է իրացվելիության մակարդակի կրճատմանը:

Դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների կիրառման մեխանիզմները

Հիմնական վերաֆինանսավորման և կառուցվածքային գործիքների աճուրդները, բացառությամբ արտարժույթի առք ու վաճառքի աճուրդների, Կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվում են ստանդարտ տենդերի միջոցով: Ստանդարտ տենդերը ենթադրում է անցկացման նախապես հայտնի ժամկետներ կամ պարբերականություն, ինչպես նաև տենդերի անցկացման վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման և անցկացման պահերի միջև բավականաչափ երկար, ֆիքսված ժամանակահատվածի սահմանում, ինչը մեծացնում է շուկայի մասնակիցների կողմից որոշումների ընդունման ազատության աստիճանը:

Ճշգրտող գործիքների, ինչպես նաև արտարժույթի առք ու վաճառքի աճուրդները իրականացվում են արագ տենդերի միջոցով: Արագ տենդերը ենթադրում է գործարքների իրականացում, ըստ ի հայտ եկած անհրաժեշտության՝ հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

Մշտական հնարավորության գործիքները իրականացվում են երկկողմանի գործարքներ կնքելու միջոցով:

Դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների կիրառման շրջանակներում բորսայում Կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող գործառնությունները կանոնակարգվում են բորսայի կանոններով:

Երկկողմանի գործարքները կնքվում են բանակցությունների միջոցով և կարգավորվում են Կենտրոնական բանկի և Բանկերի միջև գործող համապատասխան պայմանագրերով և համաձայնագրերով:

Դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների կիրառման շրջանակներում Կենտրոնական բանկի և Բանկերի միջև կնքվող գործարքների ընթացակարգերը, գործարքների կնքման համար Բանկերի կողմից ներկայացվող հայտերի և Կենտրոնական բանկի հաստատումների ու մերժումների ձևերը սահմանվում են Կենտրոնական բանկի կողմից, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի և Բանկերի միջև գործող համապատասխան պայմանագրերով և համաձայնագրերով:

Իրականացվելիք գործարքների վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի հայտարարությունները հասանելի են դառնում Կենտրոնական բանկի պաշտոնական տնային էջի և/կամ ՍԻ ԲԻ Էյ Նեթ միջբանկային համակարգչային ցանցի միջոցով: Այն դեպքում, երբ հայտարարությունների և հաղորդագրությունների ուղարկումն անհնար է, Կենտրոնական բանկի հայտարարությունները կարող են փոխանցվել հեռախոսակապի կամ ՍՎԻՖՏ կապերի միջոցով:

Դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների կիրառման շրջանակներում Կենտրոնական բանկի կողմից աճուրդների իրականացման դեպքում, երբ Բանկերի կողմից ներկայացված ծավալը գերազանցում է Կենտրոնական բանկի մտապահած ծավալը, այն՝

- ֆիքսված աճուրդի դեպքում, բավարարվում է համամասնորեն ըստ ներկայացված առաջարկությունների կշիռների,
- տատանվող աճուրդի դեպքում՝ ամենաբարձր (ամենացածր) տոկոսադրույքով (եկամտաբերությամբ) առաջարկություններից սկսած մինչև մտապահված ծավալի լրանալը: Եթե սահմանային տոկոսադրույքով (եկամտաբերությամբ) բավարարման ենթակա առաջարկությունների ծավալը զիջում է տվյալ տոկոսադրույքով (եկամտաբերությամբ) առաջարկությունների ծավալը, կատարվում է ըստ սահմանային տոկոսադրույքով (եկամտաբերությամբ) ներկայացված առաջարկությունների կշիռների համամասնական բավարարում, հակառակ դեպքում բավարարվում է տվյալ սահմանային տոկոսադրույքով (եկամտաբերությամբ) առաջարկությունների ողջ ծավալը:

Սրանդարդ տենդեր

Հիմնական վերաֆինանսավորման և կառուցվածքային (բացառությամբ արտարժույթի առք ու վաճառքի) գործիքների աճուրդները Կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվում են ստանդարտ տենդերի միջոցով (տես՝ հավելված 5, գծապատկեր 1, 2): Կենտրոնական բանկի կողմից ստանդարտ տենդերի անցկացման դեպքում Կենտրոնական բանկը մինչև գործարքի կնքմանը նախորդող բանկային օրվա ժամը 17:00 հայտարարում է գործարքի յուրաքանչյուր տեսակի համար սույն կանոններով նախատեսված պայմանները:

Հիմնական և կառուցվածքային (բացառությամբ արտարժույթի առք ու վաճառքի) գործիքների աճուրդներին մասնակցելու նպատակով Բանկերը Կենտրոնական բանկ են ներկայացնում համապատասխան հայտ (հայտեր)՝ հայտերի ընդունման մեկնարկային ժամից մինչև գործարքի կնքման օրվա ժամը 10:30-ը: Կենտրոնական բանկն ամփոփում է ներկայացված հայտերը և դրանք բավարարելու (մասնակի բավարարելու) կամ մերժելու մասին Բանկերին տեղեկացնում է մինչև գործարքի կնքման օրվա ժամը 12:30-ը:

Կենտրոնական բանկի պարտատոմսերի տեղաբաշխման նպատակով անցկացվող ստանդարտ տենդերի դեպքում Բանկերը Կենտրոնական բանկ են ներկայացնում համապատասխան հայտ (հայտեր)՝ գործարքի կնքմանը նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 17:00-ից մինչև գործարքի կնքման օրվա ժամը 11:00-ը: Կենտրոնական բանկն ամփոփում է ներկայացված հայտերը և դրանք բավարարելու (մասնակի բավարարելու) կամ մերժելու մասին Բանկերին տեղեկացնում է մինչև գործարքի կնքման օրվա ժամը 13:00-ը:

Արագ տենդեր

Ճշգրտող գործիքների, ինչպես նաև արտարժույթի առք ու վաճառքի աճուրդները Կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվում են արագ տենդերի միջոցով՝ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված գործառնական օրվա

ցանկացած պահին (տես՝ հավելված 5, գծապատկեր 3): Կենտրոնական բանկի կողմից ճշգրտող գործիքների կիրառման նպատակով արագ տեղերի անցկացման դեպքում Կենտրոնական բանկը գործարքի հայտերի ընդունման դադարեցման ժամից առնվազն 1.5 ժամ առաջ հայտարարում է գործարքի յուրաքանչյուր տեսակի համար սույն կանոններով նախատեսված պայմանները:

Ճշգրտող գործիքների, ինչպես նաև արտարժույթի առք ու վաճառքի աճուրդներին մասնակցելու նպատակով Բանկերը Կենտրոնական բանկ են ներկայացնում համապատասխան հայտ (հայտեր)՝ հայտերի ընդունման մեկնարկային ժամից (հայտարարման ժամից) մինչև հայտերի ընդունման դադարեցման ժամը (վերջնաժամկետը):

Կենտրոնական բանկն ամփոփում է ստացված հայտերը և Բանկերին տեղեկացնում հայտերի հաստատման, մասնակի հաստատման կամ մերժման մասին հայտարարությունում նշված հայտերի ընդունման դադարեցման ժամից (վերջնաժամկետից) առավելագույնը 2 ժամվա ընթացքում:

Մշտական հնարավորության գործիքների կնքման մեխանիզմը

Մշտական հնարավորության գործիքների կնքման համար Բանկերը Կենտրոնական բանկ հայտեր կամ համապատասխան հաղորդագրություններ կարող են ներկայացնել մինչև գործարքի կնքման օրվա ժամը 16:00-ը:

Մշտական հնարավորության գործիք կնքելու նպատակով Կենտրոնական բանկ ներկայացված Բանկի առաջարկությունը բավարարվում է՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկի կողմից ներկայացված հայտը կամ հաղորդագրությունը չի համապատասխանում սույն փաստաթղթի և Բանկի ու Կենտրոնական բանկի միջև գործող համապատասխան համաձայնագրի պահանջներին:

Կենտրոնական բանկը ներկայացված (ընդունված) հայտերի մերժելու մասին Բանկերին տեղեկացնում է գործարքի կնքման օրվա մինչև ժամը 17:00-ը:

Մշտական հնարավորության գործիքները մարվում են կնքման օրվան հաջորդող Բանկային օրվա մինչև ժամը 10:30-ը:

Կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքների տոկոսադրույքներ

Կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող լոմբարդային ռեպո և դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների, ինչպես նաև վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքները սահմանվում են Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից համաձայն դրամավարկային քաղաքականության գործիքների տոկոսադրույքների սահմանման ժամանակացույցի: Տոկոսադրույքները, Կենտրոնական բանկի խորհրդի

կողմից սահմանվելուց հետո, հայտարարվում են մասնագիտացված կապի և զանգվածային լրատվության միջոցներով, որից հետո միայն հանդիսանում են Կենտրոնական բանկի գործարքների կնքման պայման:

Հիմնական վերաֆինանսավորման գործիքի իրականացման տոկոսադրույք կամ նվազագույն տոկոսադրույք է ընդունվում Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից սահմանված վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը:

Ռեպո, հակադարձ ռեպո, երկարաժամկետ վերաֆինանսավորման, արտարժույթի տրամադրման և ներգրավման սվոփ, դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններով գործարքներն իրականացվում են Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված տոկոսադրույքներով: Տոկոսադրույքների որոշման համար հիմք են հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկայում ձևավորված միտումները:

Պարտատոմսերի առք ու վաճառքի գործիքների եկամտաբերությունները սահմանվում են՝ առաջնորդվելով գործարքի կնքման նախորդ օրվա պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորով:

Յուրաքանչյուր օրվա տոկոսադրույքը հաշվարկվում է կնքված տոկոսադրույքի 1/365 հարաբերակցությամբ, իսկ նահանջ տարվա համար՝ 1/366 հարաբերակցությամբ: Տոկոսագումարը կլորացվում է 0.1 (զրո ամբողջ մեկ տասնորդական) ՀՀ դրամի ճշտությամբ:

Կենտրոնական բանկի կողմից ֆինանսական շուկային անհրաժեշտ տեղեկատվության տրամադրում

Յուրաքանչյուր եռամսյակի սկզբին Կենտրոնական բանկի խորհուրդը հանդես կգա հայտարարությամբ՝ ներկայացնելով նախորդ եռամսյակում գնաճի նպատակային ցուցանիշին հասնելու համար Կենտրոնական բանկի գործողությունները, փաստացի և կանխատեսված գնաճերի միջև շեղման (եթե առկա է) բացատրությունը, գնաճի հաջորդ եռամսյակի կանխատեսումները: Կիրառարակվի ինչպես հայտարարությունը, այնպես էլ «Գնաճի հաշվետվությունը», որը կամփոփի գնաճի նպատակային ցուցանիշին հասնելու համար Կենտրոնական բանկի գործողությունները: Դրամավարկային քաղաքականության գործիքների տոկոսադրույքների սահմանման ժամանակացույցին համապատասխան Կենտրոնական բանկի խորհուրդը կհաստատի և կիրառարակի Կենտրոնական բանկի իրավիճակային հաշվետվությունը՝ ներկայացնելով գնաճի կառավարման գործընթացը: Կարճաժամկետ դրամավարկային քաղաքականության ուղղություններն առավել հրապարակային դարձնելու նպատակով Կենտրոնական բանկը օրական կտրվածքով կիրառարակի նաև տեղեկատվություն ինչպես Կենտրոնական բանկի, այնպես էլ ֆինանսական շուկայում բանկերի կողմից իրականացված գործառնությունների վերաբերյալ (տես՝ հավելված 6):

Հայաստանի Հանրապետությունում գների կայունության ապահովմանն ուղղված դրամավարկային քաղաքականությունն ավելի արդյունավետ դարձնելու նպատակով Կենտրոնական բանկը կատարելագործելու է Բանկերի և այլ

Ֆինանսական հաստատությունների հետ տեղեկատվության փոխանակման
մեխանիզմները: